

8 grudzień 2023 r.

INFORMACJA:

**TŁO SPOŁECZNO – POLITYCZNE POWSTANIA, ROZWOJU I
PRZEFORMOWANIA 1 MBA**

**gen. bryg. w st. spocz.
Edward Pawlica**

Tradycje artyleryjskie Garnizonu Węgorzewo po II w.ś

**15.BRYGADA ARTYLERII CIĘŻKIEJ (28.05.1949 - 4.05.1967)
(OD 1955 r. 15.BRYGAD ARTYLERII ARMAT**

**1.WARSZAWSKA BRYGADA ARTYLERII ARMAT IM. GEN. JÓZEFA
BEMA (4.05.1967 - 10.06.1989)**

1 OSSWRIA (10.06.1989 - 19.08.1993)

1.MBA (19.08.1993 – 31.12.2010)

11.MAZURSKI PUŁK ARTYLERII (OD 1.01.2011 - VI.2023)

1.MBA (OD VI 2023)

1.Brygada Artylerii Armat

PIERWSZY ROZKAZ O ORGANIZACJI 1.BRYGADY ARTYLERII ARMAT - 3 WRZEŚNIA 1943 R.

BRYGADA PODLEGAŁA: DOWÓDCY 1.KORPUSU PSZ, OD 1 KWIETNIA 1944 DOWÓDCY 1.ARMII WP

SZLAK BOJOWY 1.BAA

LUTY 1944 DZIAŁANIA BOJOWE W SKŁADZIE 1.ARMII WP, WSPARCIE OGNIOWE POD SMOLEŃSKIEM

LIPIEC-SIERPIEŃ 1944 – WALKI POD TURZYSKIEM I PUŁAWAMI

LUTY-MARZEC 1945 R. BRAŁA UDZIAŁ W WALKACH O WAŁ POMORSKI

KWIECIEŃ – MAJ 1945 UDZIAŁ W OPERACJI BERLIŃSKIEJ KOŃCZĄC NAD ŁABĄ SZLAK BOJOWY

LOSY 1.BAA PO ZAKOŃCZENIU DZIAŁAŃ WOJENNYCH

DO 4 LIPCA 1945 R. SŁUŻBA OKUPACYJNA W NIEMCZECH, A NASTĘPNIE SZTAB ORAZ CZĘŚĆ PODODDZIAŁÓW SKIEROWANO DO BIELSKA- BIAŁEJ, DYWIZJONY OGNIOWE W REJONIE KOSTRZYNA

ROZKAZ NDWP NR 236 Z DNIA 1 PAŹDZIERNIKA 1945 ROKU O ROZFORMOWANIU 1.BAA NA SAMODZIELNE DYWIZJONY:

*85.WARSZAWSKI DYWIZJON ARTYLERII CIĘŻKIEJ - BIELSKO-BIAŁA

*24.WARSZAWSKI DYWIZJON ARTYLERII CIĘŻKIEJ - BIELSKO-BIAŁA

*25.WARSZAWSKI DYWIZJON ARTYLERII CIĘŻKIEJ – LUBLIN

**15.BAA ROZKAZEM MON NR 07/MON Z DNIA 4.05.1967 R. ZOSTAŁA
PRZEMIANOWANA NA 1.WBAA (W WĘGORZEWIE) (4.05.1967 - 10.06.1989)**

I. ASPEKTY PRZEFORMOWANIA 1.OSSWRIA NA 1.MBA W 1993 ROKU

**II. POLITYCZNE I MILITARNE ASPEKTY PRZEFORMOWANIA 1.MBA
NA 11.PA W 2010**

DECYZJA NR 59/MON Z DNIA 25 SIERPNIĄ 1993 ROKU

W SPRAWIE PRZEMIANOWANIA 1 OSSWRIA NA 1 BA, PRZEJĘCIA DZIEDZICTWA I TRADYCJI, NADANIA WYRÓŻNIAJĄCEJ NAZWY „MAZURSKA”, IMIENIA PATRONA GENERAŁA JÓZEFA BEMA I USTANOWIENIA DOROCZNEGO ŚWIĘTA 1 BRYGADY ARTYLERII NA DZIEŃ 3 WRZEŚNIA

DO WAWRZYNÓW BOJOWYCH 1 WBAA ZDOBYTYCH NA SZLAKU BOJOWYM OD TURII I BUGU DO BERLINA I ŁĄBY DODAĆ ZASŁUGI BOJOWE ODDZIAŁÓW ARTYLERII CIĘŻKIEJ OZNACZONYCH CYFRĄ „1”.

1. 1 BA PRZEJĄĆ DZIEDZICTWO I Z HONOREM KONTYNUOWAĆ TRADYCJE:

- 1) KOMPANII POZYCYJNEJ ARTYLERII PIESZEJ 1810 – 1813**
- 2) 1 KOMPANII POZYCYJNEJ ARTYLERII PIESZEJ 1815 183**
- 3) 1 PUŁKU ARTYLERII CIĘŻKIEJ 1918 – 194)**
- 4) 202 MODLIŃSKIEGO PUŁKU ARTYLERII CIĘŻKIEJ 1939 – 1940**

2. 1 BA PRZYJĄĆ NAZWĘ WYRÓŻNIAJĄCĄ „MAZURSKA” ORAZ IMIĘ JÓZEFA BEM

3. DOROCZNE ŚWIĘTO OBCHODZIĆ W DNIU 3 WRZEŚNIA

1.OSSWRiA (1989 – 1993):

Szkoła Podchorążych Rezerwy
Obrony Cywilnej
Szkoła Podoficerów Zawod.
Szkoła Podoficerów RA
Szkoła Podoficerów Artylerii
Kompania obsługi

**Nowo formowana BA na okres
„W”**

1.MBA (1993 – 1994):

Szkoła Podoficerska Artylerii
Szkoła Podoficerska Rozpoznania
Kompania obsługi

**formowanie pododdziałów BA na
okres „P”**

Przyczyny przeformowania 1.OSSWRiA na 1.MBA w 1993 roku:

- Zaniechanie szkolenia studentów
- Zmianie znaczenia regionu Mazur w związku z wyjściem z UW i wejściem do NATO
- Na okres „W” - Ośrodek rozwijał do etatu wojennego BA i miał przygotowane struktury, rezerwy osobowe oraz SiU i pojazdy z GN
- Dobra opinia garnizonu Węgorzewo w środowisku wojskowym i cywilnym regionu
- Przejęciu roli szkolenia podoficerów na potrzeby WRiA przez CSAiU w Toruniu po likwidacji WSOWRiA **????**

4 wrzesień 1994 r. Przekazanie obowiązków Dowódcy 1 MBA

1 MBA funkcjonowała

17 lat

1993 - 2010

**ZT artylerii na szczeblu operacyjnym
(WOW, POW, 1KZ, DWL)**

CZEŚĆ II ----- Polityczne i militarne aspekty
przeformowania 1.MBA na 11.pa
w 2010 roku

Decydujące zmiany w Europie

1 lipca 1991 rozwiązanie Układu Warszawskiego. Ostatnia grupa wojsk rosyjskich opuszcza nasz kraj 17 września 1993

12 III 1999 - Polska stała się formalnie stroną Traktatu - **członkiem NATO**

od **1 maja 2004** r. Polska jest członkiem Unii Europejskiej

CFE - Traktat o wzajemnych zobowiązaniach do proporcjonalnej redukcji sił konwencjonalnych w Europie - **Paryż 19.11.1990**

Upadek ZSRR – wojny na dużą skalę już nie będzie >>ważne tylko misje pokojowe

Reperkusje w Europie

- **utrwalone bezpieczeństwo polityczne i militarne w Europie na okres co najmniej 15 - 20 lat > nie ma zagrożenia**
- **poczucie bezpieczeństwa wzmacniał rozwój NATO i UE.**
 - ✓ **Obniżenie nakładów finansowych na cele obronne w krajach Europy**
 - ✓ **wycofanie części wojsk USA z Niemiec**
 - ✓ **redukcja SZ państw (przykład rozbrownienie Bundeswery)**
 - ✓ **przykład odprawy Szefów WRiA NATO w Segowii (Hiszpania) w 2005**

Reperkusje w RP

- łatwe decyzje polityków o ograniczaniu wydatków na sprzęt i struktury służące obronności państwa
- główny wysiłek naszych SZ > na potrzeby misji pokojowych i stabilizacyjnych (Irak, Afganistan, Bośnia)
- systematyczne zmniejszanie zmniejszaniem stanu osobowego WL (w lutym 2004 - 88 706 żołnierzy)
- w WL koncentracja nad osiągnięciem wysokich wskaźników gotowości w PKW Irak oraz w siłach o wysokiej gotowości (HRF) >> 10.BKPanc, 6.BDSz, 25.BKPow, 21.BSP i 17.BZ. (kosztem pozostałych J.W)
- szczególne ograniczenia >>wojska pancerne, artyleria, wojska inżynieryjne, wojska OT
- fikcyjne struktury przeciwnika do ćwiczeń

EFEKTY - OGRANICZENIA W WP

- **Likwidacja BROT, drt. PTBR w latach 1989 – 1994, w 2005 roku ostatni drt" T" w Choszcznie**
- **Zlikwidowano część J.W., jak 15.BKPanc, 36.BZ, 6.BKPanc, 16.BZ, 18.BZ. Trwały prace nad połączeniem niektórych brygad ogólnowojskowych.**
- **Zlikwidowano szkoły oficerskie , w tym WSOWRiA**
- **Od stycznia 2006 roku do 2010 roku rozformowano wszystkie brygady OT**
- **W 2004 roku MON wstrzymało prace nad wdrożeniem systemu "Regina"**
- **Ograniczanie czasu służby żołnierzy służby zasadniczej: od 1989 – do 18 m-cy, od 1999 – 12 m-cy, od 2005 – 9 m-cy, od 2010 zawieszenie poboru doZSW i przejście na służbę stałą**
- **Zawieszenie szkolenia rezerw osobowych (ostatnie ćwiczenie mob. w 1.MBA w 2001 roku)**
- **W 2011 roku zlikwidowano 1.DZ, a także oddziały artylerii (1.MBA, 23.ŚBA, 16.pa, 1.pa, 2.pa, 14.ppanc) i pododdziały (samodzielny 6.das i baterie przeciwpancerne w brygadach zmechanizowanych).**

Przeformowanie 1.MBA na 11. pa

ROZPORZĄDZENIE Nr 85/MON z dnia 16 marca 2011 roku

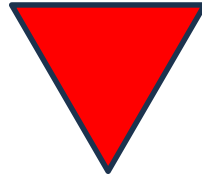
Z dniem 31 grudnia 2010 r. 1 Mazurska Brygada Artylerii im. gen J. Bema została przeformowana i od 1 stycznia 2011 r. rozpoczął funkcjonowanie 11 Pułk Artylerii, który przejął tradycje 1 MBA

- **W efekcie tych zmian w SZ RP pozostały zaledwie trzy dywizje (12.DZ, 16.DZ i 11.DKPanc) i jedynie trzy pułki artylerii w składzie tych dywizji (11.pa, 5.pa, 23.pa)**
- **W sposób absolutnie nieprzemyślany nie pozostawiono żadnej jednostki artyleryjskiej w podporządkowaniu operacyjnym (Dowódcy WL i ewentualnego Naczelnego Dowódcy SZ).**

Radykalne i gwałtowne otrzeźwienie

1. Atak z Białorusi na polską granicę w 2021 roku

2. Agresja na Ukrainę w lutym 2022

**Tworzenie nowych dywizji, zakupy sprzętu
..... i znowu 1.MBA**

Takie były realia polityczno-militarne redukcji WP w latach 1989 – 2014 i zmian w WP w latach dwudziestych (przez różne rządy).

- **Czy było to do uniknięcia? Czy tak musiało być?**
- **Kto to wiedział 20 - 30 lat temu. Nie przewidzieli tego nawet najlepsi politycy i stratedzy USA i Europy Zachodniej.**

- **Czy przewidzimy (i próbujemy przewidywać) co wydarzy się za kolejne 20 – 30 lat**
- **Co powinniśmy mieć, aby być gotowym na nowe zagrożenia ????**

Dziękuję za uwagę